

MKG:s medlemsorganisationer

MKG är en ideell förening med sju medlemsorganisationer. Föreningen finansierar sitt arbete med statliga budgetmedel som fördelas av Strålsäkerhetsmyndigheten SSM. Föreningen startades 2004 och erhöll medel ur kärnavfallsfonden mellan 2005-2017.

Föreningens kansli ligger i Göteborg och olika experter används i sakfrågor. I styrelsen för MKG sitter representanter från medlemsorganisationerna:

- Ylva Lundh, Naturskyddsföreningen Uppsala län tillika MKG:s ordförande.
- Lotta Silfver, Naturskyddsföreningen tillika MKG:s vice ordförande.
- Sven-Erik Sjöstrand, Jordens Vänner.
- Åsa Lindstrand, Opinionsgruppen för säkert slutförvaring, Oss.
- Catharina Lihnell, Naturskyddsföreningen Kalmar län
- Linda Birkedal, Naturskyddsföreningen Skåne län
- Marvin Gilbert Hallström, Fältbiologerna

Följ MKG:s arbete på www.mkg.se och genom att prenumerera på vårt nyhetsbrev.

Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning, MKG
Fjällgatan 2
413 17 GÖTEBORG

Tel: 031-711 00 92
Kanslichef: Johan Swahn 070-467 37 31
E-post: info@mkg.se
www.mkg.se

juni 2022

Bergsäkert slutförvar?

mkg
Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

Kärnavfallsfrågan

Kärnavfallsfrågan är en av vår tids viktigaste miljöfrågor. Det använda kärnkraftsbränslet är mycket miljöfarligt och människa och miljö måste skyddas från det i mer än hundra tusen år.

Kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag Svensk Kärnbränslehantering AB, SKB, vill förvara det använda kärnkraftsbränslet med den så kallade KBS-metoden. Avfallet läggs i tunnlar i grundvattenförande berg ca 500 m under markytan. För att hindra läckage ska avfallet omges av konstgjorda barriärer bestående av koppar och lera. Där måste kärnavfallet ligga säkert för tusentals framtida generationer och slutförvaret behöver klara påfrestningarna av till exempel istider.

Ansökan om ett kärnbränsleförvar godkändes av regeringen i januari 2022. I januari 2018 avstyrkte dock mark- och miljödomstolen ansökan i sitt yttrande till regeringen p.g.a. bristande underlag om den långsiktiga säkerheten, särskilt rörande problem med att kopparkapseln kan rosta sönder. Strålsäkerhetsmyndigheten SSM tillstyrkte däremot ansökan med hänvisning till att osäkerheter eventuellt kan lösas i efterhand, i en stegvis prövning hos myndigheten. Kärnavfallsbolaget skickade 2019 in en kritiserad komplettering om kopparkorrosion till regeringen.

MKG anser...

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, har som syfte "att verka för det på lång sikt miljö- och hälsomässigt bästa omhändertagandet av avfall från kärnteknisk verksamhet i Sverige". MKG förordar inte en viss slutförvarsmetod, men vill att myndigheter, miljödomstol och regering ska ha det bästa beslutsunderlaget även vid kommande beslut om förvaret för det använda kärnbränslet och andra förvar för radioaktivt avfall.

Föreningen anser att det inte är realistiskt att garantera säkerhet i hundra tusen år med konstgjorda barriärer. MKG tycker inte att en metod vars säkerhet bygger på konstgjorda barriärer av koppar och lera, som KBS-metoden gör, ska användas. Kopparkapslarna riskerar att snabbt korrodera sönder enligt en vederhäftig vetenskaplig expertis, bl.a. vid KTH. MKG anser att det är viktigt att alternativa metoder som bygger på naturliga barriärer, t.ex. djupa borrhål, och som därmed kan vara miljömässigt bättre utreds ytterligare.

MKG:s arbetsområden

MKG är etablerad som en nationell aktör inom kärnavfallsområdet och arbetar med att:

- delta i och påverka beslutsprocessen för ett kärnbränsleförvar där MKG lyfter fram olika alternativ för kärnavfallshantering med långsiktig miljösäkerhet och framtida generationer i fokus.
- granska kärnkraftsindustrins kärnavfallsprojekt ur ett hälso- och miljöperspektiv och identifiera nya frågeställningar inom kärnavfallsområdet av betydelse för hälsa och miljö.
- lyfta kärnavfallsfrågan så att den blir en viktig fråga för beslutsfattare.

MKG deltar i olika europeiska samarbeten och forskningsprojekt.

Viktiga frågeställningar

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, bevakar bland annat följande viktiga frågeställningar:

- När kärnkraftsindustrins nuvarande kärnavfallsprogram upp till de krav som finns i lagstiftningen? Håller de konstgjorda barriärerna av koppar och lera?
- MKG vill att den alternativa metoden djupa borrhål undersöks ytterligare. Metoden kan visa sig vara långsiktigt och miljömässigt säkrare, mindre utsatt för mänskliga intrång och billigare.
- Är en kustnära placering av ett slutförvar för kärnavfall den miljömässigt bästa lokaliseringen? Om kärnkraftsindustrins metod, trots svagheter, väljs så vill MKG att en lokalisering inåt landet i ett inströmningsområde för grundvatten utreds eftersom en sådan plats kan visa sig långsiktigt miljömässigt säkrare.

